

Context històric i artístic

1. La consagració de l'església monàstica del monestir de Santa Maria de Ripoll la va fer el comte Guifré el Pelós i la seva dona Guinedilda l'any 888. El tracte de favor dels comtes de Besalú i de la Cerdanya i l'empenta constructiva d'abats com Arnulf (949-970), Guidiscler (970-979) i Oliba (1008-1046), expliquen les successives consagracions de l'església monàstica els anys 935, 977 i 1032, així com la renovació i ampliació de la seva fàbrica. Busca i explica el context històric que es va donar a Catalunya en aquells anys de finals del s.X i principis del s.XI.

2. La comunitat monàstica de Santa Maria de Ripoll va viure sota la Regla de Sant Benet ja des dels seus inicis al segle IX. Aquesta regla, que consta de tres parts (doctrinal, litúrgica i disciplinària o d'ordenació interna del monestir) va tenir una forta difusió durant l'Edat Mitjana arreu del continent europeu. Busca informació sobre aquesta regla monàstica i explica després de llegir els següents capítols (web) quina era la vida a un monestir medieval:

<https://teresaforcades.files.wordpress.com/2013/01/regla-de-sant-benet-text.pdf>
 - a. Capítol V. L'obediència
 - b. Capítol VI. La pràctica del silenci
 - c. Capítol XXXIII. Si els monjos han de tenir res de propi
 - d. Capítol XXXIX. La mesura del menjar
 - e. Capítol XLVIII. El treball manual de cada dia
 - f. Capítol LV. El vestit i el calçat dels germans
 - g. Capítol LXV. El Prior del monestir

3. En avançar el segle XII, els programes iconogràfics de decoració de façanes de les esglésies romàniques es va anar desplegant monumentalment més enllà dels límits de l'obertura d'accés al temple, i progressivament els timpans foren insuficients. Són diverses a Europa les portalades que, com la de Ripoll, presenten un destacat programa iconogràfic (les portalades de les catedrals de Santiago de Compostela, de Moissac, Vézelay, ...). Investiga quines són, digues el nom de les cinc principals, la seva ubicació, cronologia, autor (si es coneix) i temàtica.

4. Dibuixa en un paper el perfil de la portalada del monestir de Santa Maria de Ripoll indicant l'estructura que et proposem a sota. Justifica com aquesta afavoreix la lectura ordenada del seu programa doctrinal.
 - a. Inferior, situat a cada costat dels muntants de l'arc central, i emmarcat per columnes sota una cornisa que discorre en prolongació de les impostes de l'arc
 - b. Central, delimitat per dues columnes situades als extrems i una cornisa dentada
 - c. Superior, a mode d'entaulament, es presenta com un sol fris que abraça tota la longitud dels cossos inferiors

5. La portalada del monestir de Santa Maria de Ripoll presenta una unitat temàtica centrada en la Glòria de Crist segons diversos textos que apareixen a la Bíblia. La seva iconografia es troba dividida en els quatre àmbits que et mostrem a sota. Busca els episodis que et proposem de cadascun d'ells a la Bíblia (o busca'n les referències històriques pertinents), copia el text i fes-ne la corresponent explicació i descripció segons es representa a la portalada.
 - a. Sòcol (1 registre): Càstig de l'Infern i lluita entre sant Miquel i el Dimoni
 - b. Món infrahumà (2 registres): Els set pecats capitals
 - c. Món històric i terrenal (2 registres): Els personatges de sant Pere i sant Pau
 - d. Món sobrenatural (2 registres): Els 24 ancians de l'Apocalipsi

6. Una representació gràfica de les feines del camp en època medieval la trobem en el calendari esculpit en pedra de la portalada del monestir de Santa Maria de Ripoll. Cada escena representa un mes de l'any. Amb l'ajuda dels dibuixos i les descripcions, intenta descobrir a quin mes pertany cada activitat.
 - a. Porc pasturant vora un camp de blat. El pagès contempla l'escena i l'arbre ja està florit. El porc es manté fora del tancat amb què el pagès protegeix el seu camp de conreu.
 - b. Home i dona fent formatge.
 - c. Home al bosc recollint llenya.
 - d. Home i noies recollint fruita primerenca.
 - e. Home cavant la terra. La part central és molt erosionada i no es veu l'eina.
 - f. La sega. Pagès segant amb falç el camp de blat.
 - g. Preparatius per a la verema. Dos homes arreglen la tona.
 - h. La matança del porc.
 - i. Pagès que transporta una garba ajudat per la seva dona.
 - j. El pastor crida amb el corn el ramat de porcs mentre fa caure els aglans de l'alzina.
 - k. Home i dona veremant.
 - l. Home i dona vora el foc.